

KAPITOLA DRUHÁ

Pozdní dešť a hlasité volání brzy přijdou

Výzva k přípravě a varování proti odmítnutí pozdního deště

Pro Tajemství Bible přeložil Ladislav Hodač a kolektiv

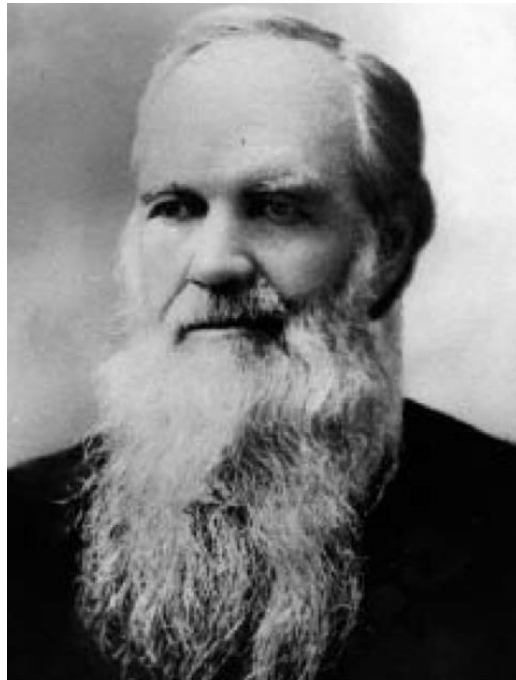
V 80. letech 19. století začala Ellen Whiteová ve svých prohlášeních týkajících se hlasitého volání a pozdního deště vyjadřovat větší naléhavost. Přicházelo skutečné poselství, které mělo osvětlit zemi svou slávou. Psala o Božím plánu vyslat prosté lidi, aby vykonali toto velké dílo, které vyvolá "náboženský zájem" daleko přesahující zájem o reformaci v šestnáctém století. Toto poselství by bylo více než jen oživením tehdejšího evangelikálního kázání. Ellen Whiteová také hovořila o "falešném hlasitém volání", které vysílal satan, aby se pokusil odvrátit mysl od pravého poselství pro "tuto" dobu. Tyto projevy pro ni byly jedním z "největších důkazů", že přichází hlasité volání:

Do posledního slavnostního díla bude zapojeno jen několik velkých mužů. ... Čistý jas pravého křesťanského charakteru se však možná projeví pod drsným a nevábným zevnějškem. ...

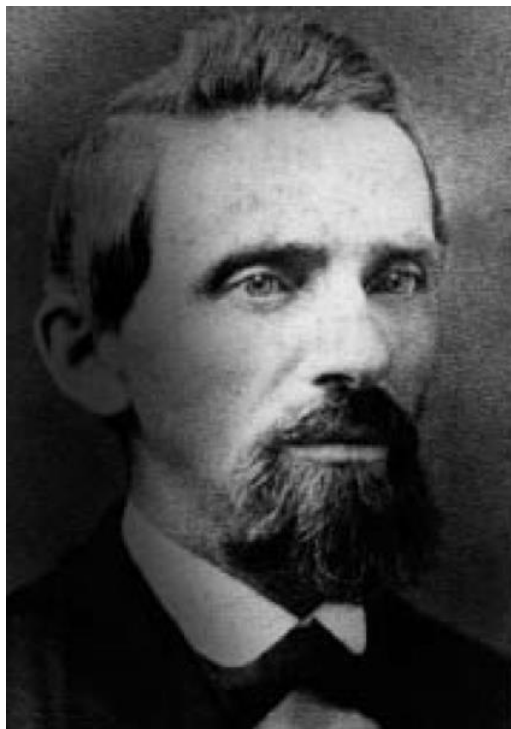
Bůh v našich dnech vykoná dílo, které málokdo očekává. Mezi námi vychová a pozvedne ty, kteří jsou vyučováni spíše působením Jeho Ducha než vnějším vzděláním vědeckých institucí. ... Bůh ukáže, že není závislý na učených, sebestředných smrtelnících. 1 Ellen G. White, Testimonies, vol. 5, s. 80, 82, napsáno 1882.

Bůh vychovává skupinu lidí, která vydá hlasité poselství třetího anděla. [Citát ze Skutků 20,30] Satanovým cílem je nyní vymyslet nové teorie, které by odvedly mysl od pravého díla a pravého poselství pro tuto dobu. Podněcuje mysl, aby podávala falešné výklady Pisma, falešné hlasité volání, aby skutečné poselství nemělo svůj účinek, až přijde. To je jeden z největších důkazů, že brzy bude slyšet hlasité volání a země bude osvícena Boží slávou. 2 Ellen G. Whiteová Uriáši Smithovi, Dopis 20, 27. července 1884; v Manuscript Releases, vol. 9 (Washington, D.C.: Ellen G. White Estate, 1990), str. 27.

Anděl, který se připojí ke zvěstování třetího poselství, osvětlí celou zemi svou slávou. Představuje se zde dílo celosvětového rozsahu a nevídané moci. Adventní hnutí v letech 1840-44 bylo slavným projevem Boží moci ... v této zemi se projevil největší náboženský zájem, jaký kdy byl v kterékoli zemi zaznamenán od reformace v šestnáctém století; ten však bude mocným hnutím pod hlasitým voláním třetího poselství dalece překonán. Dílo se bude podobat tomu, které se odehrálo v den Letnic. ... Po celé zemi bude poselství předávat tisíce lidí. Budou se dít zázraky, nemocní budou uzdravováni a věřící budou provázet znamení a zázraky. Satan také působí lživé zázraky, dokonce před zraky lidí nechává sestupovat oheň z nebe. Takto jsou obyvatelé země přiváděni k tomu, aby zaujali svou pozici. 3 Ellen G. White, Spirit of Prophecy, vol. 4 (Battle Creek, MI: Review and Herald Pub. Co., 1884), str. 429, napsáno mezi lety 1878 a 1884.

J. H. WAGGONER

J. N. LOUGHBOROUGH

V létě roku 1885 začalo v kalifornském Healdsburgu díky evangelizačnímu úsilí E. P. Danielse probuzení. Hluboké zpytování srdce a pokání přineslo nádherný projev Božího Ducha, který vyústil v lásku a jednotu mezi mnoha členy. Někteří starší pracovníci (J. H. Waggoner a J. N. Loughborough) zasáhli a shromáždění zastavili, označili je za "blud" a "fanatismus". Když se Ellen Whiteová, která cestovala po Švédsku, dozvěděla, co se stalo, poslala několik varovných dopisů. Dílo, které začalo v Healdsburgu, bylo právě tím dílem, které každý sbor potřeboval. Ano, satan vždy pošle nějaký padělek, ale pokud by nedošlo ke změnám, lidé by v boji proti fanatismu „odsoudili dílo pozdního deště.“

Z napsaných dopisů mohu soudit, že v Healdsburgu bylo zahájeno dobré dílo. Ti, kteří se domnívali, že je špatné, a odsoudili ho, se podle mého názoru dopustili jedné z největších chyb. ...

Bratři, je nejvyšší čas, aby probuzení podobná tomu, které vyburcovalo církev v Healdsburgu, přišlo do všech sborů adventistů sedmého dne v naší zemi, jinak církev nebude připravena přijmout pozdní déšť. Je třeba vykonat dílo pro jednotlivé členy církve. Budou se zpovídat jeden druhému. ... A kdykoli toto dílo začne a kdekoli se projeví, tam bude působit satanova moc - bude se uplatňovat závist, žárlivost, zlé domněnky. ...

Pokud existuje něco pravého, bude zcela jistě existovat i padělek. ...

Nyní se tomu tolik věnuji proto, že, pokud jsme Božím lidem, ve sborech dojde k nejpозoruhodnějším projevům Božího Ducha. A moji bratři mohou povstat a ve svém pocitu, že se všechno má dít v jejich stylu, vztáhnou ruku na Boží dílo a zakážou ho. Vím, o čem mluvím. ...

Máme omezenou víru a hříšné srdce a Bůh pro nás nemůže působit v moci, protože kdyby to udělal... [nedokázali bychom] rozeznat Boží dílo od padělku. 4 Ellen G. Whiteová W. C. Whiteovi, Dopis 35, 17. listopadu 1885, nepublikováno.

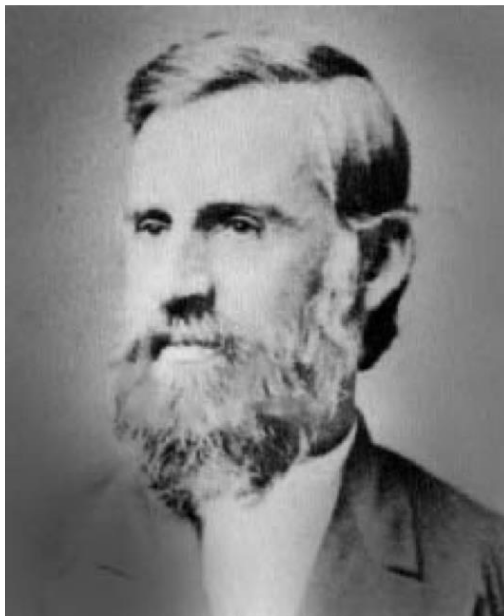
Pokud jde o probuzení v Healdsburgu, s vaším přístupem k této záležitosti nesouhlasím. Nepopírám, že tam byli fanatici, kteří se snažili do tohoto díla natlačit. Pokud však budete v budoucnu postupovat tak, jak jste postupovali v této záležitosti, můžete si být jisti jednou věcí: až přijde dílo pozdního deště, odsoudíte ho. V té době totiž uvidíte daleko větší důkazy fanatismu.

Když se objeví úsilí o Boží dílo, satan bude na místě přítomen, aby strhával pozornost na sebe, ale má to být práce kazatelů, aby vztáhli ruku a řekli: Tohle nesmí pokračovat dál, protože to není Boží dílo? ...

*V úsudek staršího J. H. Waggonera v těchto záležitostech nemám důvěru. ... Pokud takto jednáte, když Bůh sesílá dobro, ubezpečuji vás, že probuzení budou vzácná. Až přijde Duch svatý, bude to nazýváno **fanatismem** jako v den Letnic....*

Bůh vyvolil člověka, aby vykonal určité dílo. Jeho rozumové kapacity mohou být slabé, ale pak je o to zjevnější, že pracuje Bůh. Jeho řeč nemusí být výmluvná, ale to není důkaz, že nemá poselství od Boha. 5 Ellen G. Whiteová J. N. Loughboroughovi, J. H. Waggonerovi, E. J. Waggonerovi, A. T. Jonesovi, Dopis 76, duben 1886; v Manuscript Releases, vol. 21, str. 147-149.*

V téže době přijal G. I. Butler, předseda Generální konference, opatření k "omezení práce na táborovém shromáždění v New Yorku" kvůli nedostatku finančních prostředků. Ellen Whiteová reagovala podobně jako na situaci v Healdsburgu. Pokud nedojde ke změně, lidé budou bránit dílu Ducha svatého:

G. I. BUTLER

Nikdy nepodnikej kroky, které by zužovaly a omezovaly dílo, pokud nevíš, že tě k tomu vede Duch Páně. ... Pokud nebudou ti, kteří v New Yorku mohou pomáhat, ve svém svědomí probuzení k plnění své povinnosti, až se ozve hlasité volání třetího anděla, Boží dílo nepoznají. Až vyjde světlo, aby osvítilo zemi, tak místo aby přišli Pánu na pomoc, budou chtít Jeho dílu bránit, aby vyhověli svým omezeným představám. Dovol mi, abych ti řekla, že Pán bude v tomto posledním díle působit způsobem, který se velmi vymyká běžnému řádu věcí a který bude v rozporu s jakýmkoli lidským plánováním. Vždy mezi námi budou lidé, kteří budou chtít řídit Boží dílo a – až dílo pokročí pod vedením anděla, který se připojí ke třetímu andělu v poselství, jež má být předáno světu – budou chtít diktovat dokonce i to, jaké kroky mají být učiněny. Bůh použije způsoby a prostředky, z nichž bude patrné, že bere otěže do svých vlastních rukou. Pracovníci budou překvapeni jednoduchostí prostředků, které k uskutečnění a zdokonalení svého díla spravedlnosti použije. 6 Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, Dopis 5, 31. října 1885; v Testimonies to Ministers, str. 300.

Potřebná příprava.

Zatímco Ellen Whiteová psala varovné dopisy, aby lidé svými kroky nebránily působení Ducha svatého, zároveň také v mnoha dopisech a článcích zdůrazňovala velkou potřebu přípravy na přijetí pozdního deště. Jak popsala ve svých dřívějších spisech, šlo o očistění chrámu nitra v souvislosti s Kristovým působením v nebeské Svatyni **Dan 8:14: A řekl mi: Až do večera i jitra dvoutisícího třetího, a napravena bude svatyně.** Až přijde pozdní déšť, přinese světlo a ti, kteří budou připraveni a světlo přijmou, budou hlásat Boží přikázání a svědectví Ježíše Krista. Toto poselství třetího anděla nemělo být předáno debatou, ale mocným působením Ducha svatého. Všimněme si několika výroků Ellen Whiteové:

*Třetí anděl, který letí uprostřed nebe a zvěští Boží přikázání a Ježíšovo svědectví, představuje naši práci. Poselství neztrácí nic ze své síly ani při dalším andělově letu, neboť Jan vidí, jak nabývá na síle a moci, až je jeho slávou osvícena celá země. ... **Brzy** bude hlásáno mocným hlasem a země bude osvícena jeho slávou. Připravujeme se na toto velké vylití Ducha svatého? 7 Ellen G. Whiteová, Testimonies, vol. 5, str. 383, zvýraznění přidáno, napsáno 1886.*

S upřímnou touhou očekávám dobu, kdy se události ze dne Letnic budou opakovat s ještě větší silou než tehdy. Jan říká: "Viděl jsem jiného anděla, jak sestupuje z nebe a má velikou moc, a země byla osvícena jeho slávou." ... Tisíce hlasů budou prodchnuty mocí hlásat podivuhodné pravdy Božího slova. Koktavý jazyk bude rozvázán a nesmělí lidé budou posíleni, aby vydávali odvážné svědectví o pravdě. Kéž Pán

pomůže svému lidu očistit chrám duše od každé poskvrny a udržovat s ním tak těsné spojení, aby se mohli podílet na pozdním dešti, až bude vylit. **8** Ellen G. White, "Among the Churches of Switzerland" (Mezi sbory ve Švýcarsku), *Review and Herald*, 20. července 1886, str. 450.

Abyste mohli pokračovat, až na Boží lid přijde pozdní déšť, musíte na to být připraveni, protože ti, jejichž nádoby jsou čisté, jejichž ruce jsou volné právě když přijde pozdní déšť, obdrží **světlo**, které přichází shůry. Jejich hlasy se pozvednou, aby každý hlásal Boží přikázání a svědectví Ježíše Krista. **9** Ellen G. White, Rukopis 81, 21. září 1886, "Morning Talk" (Ranní zamyšlení); v *Sermons and Talks*, vol. 1, str.50, zvýraznění přidáno.

Pán jmenuje a vysílá služebníky nejen proto, aby kázali, protože to je jen malá část Jeho práce, ale aby sloužili, aby vychovávali lidi nikoliv k tomu, aby byli bojovníky, ale k tomu, aby byli příkladem zbožnosti. ... Někteří se ... vyučili jako diskutéři a na sborech, které mají na starosti, je vidět **povaha** jejich práce. ... Velká věc, která se blíží, vykoření ty, které Bůh neurčil, a pro pozdní déšť bude mít připravenou čistou, pravou, posvěcenou službu. **10** Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi a S. N. Haskellovi, Dopis 55, 8. prosince 1886; *Manuscript Releases*, vol. 12, str. 327.

Má tato lhostejnost pokračovat rok za rokem? Má satan vždy vítězit a Kristus se zklamávat ve svých služebnících, které vykoupil za nekonečnou cenu? Těšíme se na dobu, kdy bude vylit pozdní déšť, a s důvěrou doufáme v lepší den, kdy bude církev obdařena mocí shůry a bude tak schopna konat účinnější práci pro Boha. Pozdní déšť však nikdy neosvěží a nepovzbudí lenošivé lidi, kteří nevyužívají sílu, již jim Bůh dal. **11** Ellen G. White, "The Standard of Christian Excellence" (Standart křesťanské výtečnosti), *The Signs of the Times*, 9. prosince 1886, str. 737.

Zákon v listu Galatským.

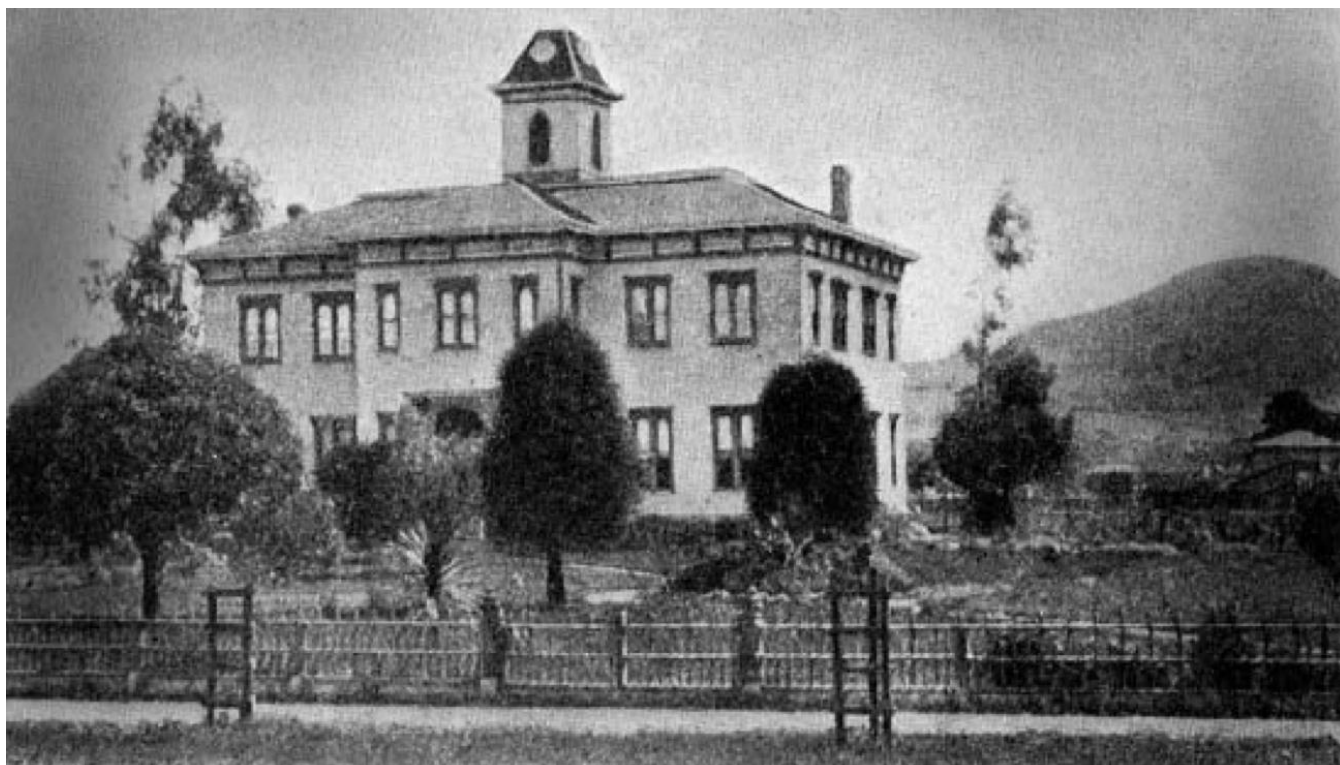
Zatímco Ellen Whiteová radila vedoucím církve a jejím členům, aby se připravili na pozdní déšť a napomínala je, aby byli opatrní a nepodnikali kroky, které by bránily potřebnému dílu, vznikl v Battle Creeku spor. Na první pohled se spor týkal zákona v listu Galatským, šlo však o mnohem víc. Ve skutečnosti se jednalo o spor o ospravedlnění z víry, o samotné evangelium. Jak tento spor začal a čeho se týkal? Zbytek této kapitoly věnujeme odpovědím na tyto otázky. **12***

V listu Galatským 3:19 píše apoštol Pavel o "přidaném Zákoně" a ve verši 24 o "vychovateli, který nás má přivést ke Kristu". Na který zákon se tyto verše vztahovaly: na obřadní zákon nebo na morální zákon, na deset přikázání? Průkopníci adventistů v padesátých letech 19. století, včetně Jamese Whitea, J. N. Andrewse, Uriáše Smithe a Josepha Batese, **zastávali** názor, že zákon, o kterém Pavel mluvil ve 3. kapitole listu Galatským, je desatero přikázání. To se však změnilo.

List Galatským 3:19,24 ¹⁹Jak je to potom se zákonem? Byl přidán kvůli proviněním jen do doby, než přijde ten zaslíbený potomek; byl vyhlášen anděly a svěřen lidskému prostředníku. ²⁴Zákon byl tedy našim dozorcem až do příchodu Kristova, až do ospravedlnění z víry.

Tehdejší protestantští dispenzacionalisté [pozn. překl.: Dispenzacionalismus je teologický systém, který vidí dějiny jako sérii různých období (dispensací), během nichž Bůh specifickým způsobem jedná s lidstvem a očekává různé odpovědi a způsoby poslušnosti.] důrazně hlásali, že lidé nyní žijí v novozákonním období milosti, a používali texty jako Galatským 3:19 a 3:24, aby **dokázali**, že deset přikázání bylo zcela zrušeno. To způsobilo posun v myšlení mnoha adventistů, kteří doufali v to, že se proti takovým argumentům postaví vysvětlením, že se 3. kapitola listu Galatským týká obřadního zákona. V roce 1854 však J. H. Waggoner (otec E. J. Waggonera) vydal brožuru s názvem: "*The Law of God: An Examination of the Testimony of Both Testaments*" (Boží zákon: Přezkoumání svědectví obou zákonů). Když tato brožura představila názor, že zákon ve 3. kapitole listu Galatským se vztahuje **pouze** na deset přikázání, ostatní adventisté se proti tomu ohradili a vznikl spor.

V Battle Creeku se konala několikadenní shromáždění, na nichž se podle Uriáše Smitha ukázalo, že stanovisko J. H. Waggonera je mylné. James a Ellen Whiteovi se těchto shromáždění zúčastnili a brzy po jejich skončení měla Ellen Whiteová o otázce zákona vidění. Okamžitě napsala J. H. Waggonerovi, že jeho stanovisko nemá být prosazováno do popředí. James White v důsledku tohoto vidění stáhl knihu J. H. Waggonera z trhu. Podle Uriáše Smitha se J. H. Waggoner opakovaně dožadoval, aby byla brožura znovu vydána, ale James White mu odpověděl: "NE, dokud svůj postoj ohledně zákona nezměníš". **13** Uriah Smith W. A. McCutchenovi, 8. srpna 1901; v *Manuscripts and Memories*, s. 305-306. Viz také: G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888, a Uriah Smith Ellen G. Whiteové, 17. února 1890; v *Manuscripts and Memories*, s. 85-86 a 152-157.

HEALDSBURG COLLEGE

Spor o zákon v listu Galatským zůstal téměř 30 let pod pokličkou až do poloviny 80. let 19. století, kdy se na scéně objevili A. T. Jones a E. J. Waggoner. Waggoner začal 1. října 1883, rok po svém zážitku z táborového shromáždění, sdílet svou nově nabytou víru tím, že vyučoval biblické hodiny na Healdsburg College, která byla otevřena 11. dubna 1882. Nějakým způsobem si také našel čas na pastorači v oaklandském sboru adventistů sedmého dne a na pomoc svému otci při vydávání časopisu *The Signs of the Times*. V roce 1884 do Kalifornie přišel A. T. Jones, který na podzim 1885 Waggonera zbavil jeho učitelských povinností a zároveň mu pomáhal jako pomocný redaktor zmíněného časopisu. **14*** Clinton Wahlen, *Selected Aspects of Ellet J. Waggoner's Eschatology and Their Relation to His Understanding of Righteousness by Faith*, s. 3-4.

Kromě svých dalších povinností byl Jones pastorem jednoho z místních sborů. **15*** George R. Knight, *From 1888 to Apostasy*, str. 22; a A. T. Jones C. E. Holmesovi, 12. května 1921; v *Manuscripts and Memories*, str. 327.

Když J. H. Waggoner v roce 1886 odjel do Evropy, stali se A. T. Jones a E. J. Waggoner hlavními redaktory časopisu *Signs*, přičemž Jones tuto funkci zastával do roku 1889 a E. J. Waggoner do roku 1891, kdy byl poslán do Anglie. Oba muži také převzali funkci šéfredaktorů časopisu *American*

Sentinel, kterou Waggoner zastával do roku 1890 a Jones do roku 1897, kdy byl zařazen do výkonného výboru Generální konference.

Ačkoli Jones a Waggoner pracovali jako redaktori časopisu *Signs* společně, studovali každý zvlášť a dospěli k mnoha stejným závěrům. Proto se jejich články v *Signs*, přednášky na univerzitě i kázání v místních sborech v základním poselství shodovaly. Jones to popisuje takto:

*Každý z nás se věnoval individuálnímu studiu Bible, vyučování a kázání. Nikdy v životě jsme nestrávili ani hodinu společným studiem jakéhokoli tématu nebo všech témat. Přesto jsme byli po celou dobu vedeni v biblických pravdách v dokonalé shodě. Pro ilustraci: V sobotu byl bratr Waggoner na táborovém shromáždění mimo Oakland a já jsem kázal v oaklandském sboru místo něj. Mým tématem byla "Spravedlnost z víry". Další sobotu byl doma a kázal na svém místě v oaklandském kostele a já v San Francisku. V neděli ráno, když jsem přišel do kanceláře "Signs" a začal pracovat, řekl jsem bratru Bollmanovi: "O čem měl bratr Waggoner včera kázání?" Odpověděl: "O tom samém, co jsi měl minulou sobotu." Zeptal jsem se ho: "Jaký byl jeho text?" Odpověděl: "Ten samý, co jsi měl ty." Zeptal jsem se: "Jakou myšlenkovou linii zvolil? Jakou ilustraci?" Odpověděl: "Tu samou, kterou jsi měl ty." 16 A. T. Jones C. E. Holmesovi, 12. května 1921; v *Manuscripts and Memories*, str. 347.*

Během léta 1884 napsal E. J. Waggoner deset článků o zákonu a evangeliu a jejich vzájemném vztahu. Ve svém článku v *Signs* z 11. září 1884 se konkrétněji zabýval zákonem v listu Galatským a odchýlil se od přijatého adventistického stanoviska, že zákon ve 3. kapitole listu Galatským se vztahuje na obřadní zákon. 17 E. J. Waggoner, "Under the Law (continued)" (Pod zákonem – pokračování), *The Signs of the Times*, 11. září 1884, s. 553-554.

Právě ve školním roce 1884-85 začal E. J. Waggoner prezentovat stejné názory na Healdsburg College. 18 G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, s. 90-91.

Ačkoli někteří byli Waggonerovým psaním a vyučováním potěšeni, jiní začali být velmi znepokojeni. Nejvýrazněji své obavy vyjadřovali Uriah Smith, hlavní redaktor časopisu *Review*, a G. I. Butler, předseda Generální konference.

Na jaře roku 1885, před odjezdem Ellen Whiteové a W. C. Whitea do Anglie, hovořil E. J. Waggoner s W. C. Whitem o obavách, které měl ohledně svého psaní pro *Signs* a vyučování na univerzitě. Jeho první obava se týkala psaní článků, které "by byly v rozporu se starším Canrightem". 19 W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 165.

D. M. Canright byl jedním z nejvýznamnějších evangelistů té doby, který úspěšně diskutoval s mnoha adventistickými oponenty. Napsal také mnoho knih včetně knihy *The Two Laws* (Dva zákony), která byla poprvé vydána v roce 1876. V této knize Canright zastával stejné stanovisko k zákonu v listu Galatským jako Uriah Smith a G. I. Butler.

Druhá obava, kterou Waggoner sdílel s W. C. Whitem, se týkala sporu o zákon v listu Galatským, do něhož se před lety zapojil jeho otec. W. C. White vyjádřil svůj "svobodný názor, že on [E. J. Waggoner] a redaktoři *Signs* by měli učit to, co považují za pravdu", i když je to "v rozporu s některými věcmi napsanými starším Canrightem a dalšími", ale pokud jde o starý spor, měl by se mu "pokud možno vyhnout". W. C. White také Waggonerovi doporučil, aby publikoval "články o tématech, která přednesl na škole". 20* W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890, a W. C. White E. J. Waggonerovi, 9. ledna 1887; v *Manuscripts and Memories*, s. 166, 49.

E. J. Waggoner se jeho radou řídil a pokračoval v prezentaci zákona a evangelia prostřednictvím stránek čtvrtletníku *Signs* a sobotní školy pro dospělé a v třídách na semináři a na místních táborových setkáních.

Netrvalo dlouho a učení a psaní A. T. Jonese a E. J. Waggonera se dostalo pod palbu kritiky. Počátkem roku 1886 navštívil G. I. Butler Healdsburg College a dozvěděl se, že Jones a Waggoner vyvíjeli "usilovné úsilí", aby "vtiskli studentům teologie do mysli", že "přidaný zákon" z listu Galatským je "morální zákon deseti přikázání". Butler vyjádřil nad touto situací velké znepokojení, protože podle jeho názoru byla tato otázka vyřešena již před lety. Kromě toho byl názor E. J. Waggonera v rozporu s názorem Jamese Whitea, Uriaha Smithe, D. M. Canrighta a jeho samotného. V dopise Ellen Whiteové připomněl, že již před lety obdržela na toto téma světlo, "že se to [zákon v listu Galatským] týká spíše přidaného systému než morálního zákona". 21 G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 20. června 1886; v *Manuscripts and Memories*, s. 18-19.

V reakci na Butlerův dopis Ellen Whiteová okamžitě odeslala Jonesovi a Waggonerovi dopis, v němž "protestovala proti tomu, že jednájí v rozporu se světlem, které nám Bůh ohledně všech rozdílných názorů dal". Tento dopis však nikdy nedorazil (a dodnes nebyl nalezen). V důsledku toho Jones a Waggoner nadále prezentovali své názory. 22* Ellen G. Whiteová A. T. Jonesovi and E. J. Waggonerovi, 18. února 1887; v *1888 Materials*, str. 21, a E. J. Waggoner Ellen G. Whiteové, 1. dubna 1887; v *Manuscripts and Memories*, str. 71.

Během léta Waggoner dokonce v *Signs* publikoval devítidílný seriál věnovaný právě 3. kapitole listu Galatským. V těchto článcích Waggoner ohledně "vychovele" v listu Galatským 3,24 zastával stanovisko, že "se to v žádném případě nemůže týkat obřadního zákona". 23 E. J. Waggoner, "Comments on Galatians 3. No. 9", *The Signs of the Times*, 2. září 1886, str. 534.

Poté, co si Butler přečetl Waggonerovu novou sérii v *Signs* a od Ellen Whiteové se osobně nic nedozvěděl, poslal jí znovu dopis s protestem proti Waggonerově práci. Podle Butlera Waggoner vyvolával "velkou debatu" tím, že předkládal názory, kterým "tři čtvrtiny denominace" nevěří. Butler znovu naléhal na Ellen Whiteovou, aby záležitost vyřešila, a uvedl, že měl "dojem, že má napsat krátký komentář k listu Galatským", a naznačil, že věří, že zákon, o němž se mluví ve 3. kapitole listu Galatským, je pouze obřadní zákon. 24 G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 23. srpna 1886; v *Manuscripts and Memories*, s. 21-23.

16. listopadu 1886 Butler opět napsal Ellen Whiteové a sdělil jí, že očekává, že na nadcházející Generální konferenci "vyzve naše dobré bratry ze *Signs* k zodpovědnosti" "za to, jak si počínali v souvislosti s některými spornými body naší víry; zákonu v listu Galatským". To pak také pohotově udělal.

Generální konference 1886.

Hned po zahájení konference 18. listopadu předal Butler delegátům svůj "stručný komentář" k listu Galatským v podobě pětaosmdesátistránkové brožury s názvem *The Law in the Book of Galatians: Is It the Moral Law, or Does It Refer to that System of Laws Peculiarly Jewish?* (Zákon v knize Galatským: Jedná se o morální zákon, nebo se vztahuje k systému zákonů, který je vlastní Židům?) Ačkoli je

brožura nezmiňuje jmenovitě, nebyla ničím jiným než zpochybněním toho, co Jones a Waggoner tvrdili; mnohokrát se do nich osobně strefovala, do jejich "menšinových" názorů a do jejich "tolik vychvalovaného učení o ospravedlnění z víry". 25 G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 16. listopadu 1886; v *Manuscripts and Memories*, str. 30; a G. I. Butler, *The Law in the Book of Galatians* (Battle Creek, MI.: Review and Herald Pub. House, 1886), str. 78.

Butler na tuto záležitost upozornil také teologický výbor Generální konference. Napsal několik rezolucí s úmyslem potlačit zveřejňování názorů, které jsou v rozporu s postojem "zastávaným slušnou většinou našeho lidu", pokud tyto názory nebyly nejprve "prozkoumány a schváleny zkušenými vedoucími bratry". 26 "General Conference Proceedings", *Review and Herald*, 14. prosince 1886, str. 779; a *The Seventh-Day Adventist Year Book, 1887* (Battle Creek, Mich.: Review and Herald Pub. House, 1887), s. 45-46.

Většinou hlasů výboru byly schváleny všechny Butlerovy rezoluce kromě jedné. Nicméně Butler informoval v článku v *Review* o všech svých rezolucích, včetně té, která nebyla odhlasována a která odsuzovala Jonese a Waggonera za jejich postup. 27* G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 16. prosince 1886; v *Manuscripts and Memories*, str. 42-43.

Jak později řekl W. C. White: "Někteří si přáli, aby starší... Waggoner a Jones byli odsouzeni bez možnosti se k věci vyjádřit." 28*. W. C. White Dan T. Jones, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 166.

16. prosince Butler opět napsal Ellen Whiteové, a to ještě důrazněji než předtím. Připomněl jí, že nikdy nedostal odpověď na otázku zákona v listu Galatským a že církev čeká "už roky, až se od ní [na toto téma] něco dozví". Znovu Butler Ellen Whiteové napsal 28. prosince a zmínil se o člancích v časopisu „*Signs*“, které byly podle jeho slov "v rozporu se zásadami naší víry". Tato otázka se v jeho mysli zjevně stávala postupem času nesmírně důležitou. Snad v posledním pokusu přimět Ellen Whiteovou, aby se k této záležitosti vyjádřila, uveřejnil redaktor časopisu *Review* Uriah Smith starý článek, kde Ellen Whiteová výslovně prohlásila: "Nechť se individuální úsudek podřídí autoritě církve." 29* Ellen G. White, "The Unity of the Church" (Jednota církve), *Review and Herald*, 25. ledna 1887, str. 49.

Ellen Whiteová odpovídá.

Nakonec počátkem roku 1887 (po téměř ročním Butlerově naléhání) Ellen Whiteová znovu napsala Jonesovi a Waggonerovi a kopie poslala Smithovi a Butlerovi. V dopise jim sdělila, že **nečetla žádný z materiálů napsaný tou či onou stranou** představující rozdílné názory na zákon v listu Galatským. Několikrát se zmínila o svém zklamání z toho, že nemůže najít to, co na toto téma před lety napsala. 30*

Cítila, že jí bylo ukázáno, že "stanovisko J. H. Waggonera ohledně zákona je nesprávné." A nyní, když tento materiál nemohla najít, neměla v této otázce "jasno" a nemohla "věc uchopit". Vyjádřila své velké znepokojení nad tím, že vidí "dva přední časopisy stát proti sobě". Dokonce prohlásila, že Jones a Waggoner jsou příliš "sebevědomí a méně opatrní, než by měli být", a že se obává, že E. J. Waggoner si "vypěstoval" lásku k "diskusím a sporům" jako jeho otec. "Zvláště v této době by se mělo potlačovat vše, co se podobá rozdílu", a usilovat o jednotu. Mnohé diskuse a články v církevních časopisech se týkaly "sporných témat" a "byly jako Kainova oběť; bez Krista". Ellen Whiteová se také obávala, že ti, "kteří nejsou studenty Bible", zaujmou k této otázce stanovisko bez dostatečného studia; "přestože to nemusí být pravda". Kdyby se "tyto věci" dostaly na generální konferenci, "odmítla by se jí zúčastnit":

Máme celosvětové poselství. Břemenem naší práce jsou Boží přikázání a svědectví Ježíše Krista. Být jednotní a mít vzájemnou lásku je velké dílo, které je nyní třeba konat. ...

Ze Svatyně svatých se pokračuje ve velkém díle vyučování. Ve Svatyni úřaduje Kristus. My ho do Svatyně nenásledujeme, jak bychom měli. K očistění nitra v souladu s Kristovým očistěním Svatyně v nebi musí dojít zde na zemi. Tam jasněji uvidíme, jak je na nás nahlíženo. Poznáme, co se o nás ví.

*Je zapotřebí mocného vlivu Božího svatého, aby působil na srdce a formoval charakter. ... To málo předaných znalostí by mohlo být stokrát větší, kdyby mysl a charakter byly vyváženy svatým osvětlením Ducha svatého. Příliš málo pokory a tichosti se vnáší do díla hledání pravdy jako skrytých pokladů, a kdyby se učilo pravdě tak, jak je v Ježíši, byla by síla stokrát větší... ale všechno je tak smíšené s vlastním já, že moudrost shůry není možné předat. 31** Ellen G. Whiteová to A. T. Jonesovi a E. J. Waggonerovi, Dopis 37, 18. února 1887; v *1888 Materials*, s. 26-31.

Zdalo se, že dopis Ellen Whiteové Jonese a Waggonera zaskočil, nicméně posloužil svému účelu. Jones poděkoval Ellen Whiteové za její dopis a prohlásil, že se "bude upřímně snažit z tohoto svědectví těžit" a že je mu "opravdu líto", že se "podílel na čemkoli, co by mohlo vést k rozdělení nebo jakkoli škodit Boží věci". Podělil se také o svou verzi příběhu a předložil pozadí sporu o zákon v listu Galatským. Nikdy předtím neslyšel o dopise, který jim byl zaslán, ani o svědectví, které bylo před lety posláno J. H. Waggonerovi. Ochotně nabídl, že v *Signs* otiskne jakékoli světlo, které Ellen Whiteová k tomuto tématu má. Dal také jasně najevo, že nedovolí, aby se toto téma objevilo v jeho hodinách na škole, a řekne studentům, že "se nebude pokoušet říkat, který [názor] je správný. ...":

Řekl jsem jim, aby v listu Galatským hledali Kristovo evangelium, a ne aby diskutovali o tam zmíněném zákoně. ... Domníval jsem se, že pokud budou mít před očima Krista a evangelium, budou určitě na správné straně, ať už bude otázka zákona nakonec rozhodnuta jakkoli. S Kristem před očima nemohou, podle mého chápání, sejít z cesty. Nicméně si myslím, že jsem jim řekl, že můj názor je, že tam najdou oba zákony a evangelium – ospravedlnění z víry -, na kterém se to vše zakládá. 32 A. T. Jones Ellen G. Whiteové, 13. března 1887; v *Manuscripts and Memories*, str. 66-67.

Podobně se vyjádřil i Waggoner. Od léta 1885 na škole nevyučoval, a proto své názory nepřednášel studentům. Nikdy neslyšel o žádném svědectví svého otce, ani o tom, že by Ellen Whiteová někdy "mluvila na toto téma". Kdyby to věděl, "by byl to jiný případ". Kromě toho názory, které vyučoval, byly "jiné" než názory jeho otce. Měl pocit, že napomáhá šíření pravdy, ale nyní litoval, že se "příliš unáhlil při předkládání názorů, které by mohly vyvolat kontroverzi". Obdržel lekci, na kterou nezapomene:

Vroucně si přeji, aby brzy nastal čas, kdy se všichni naši lidé uvidí z očí do očí. ... Je mi upřímně líto pocitů, které mezi oběma kanceláři panovaly a panují. Myslím, že je jen prostou pravdou, když řeknu, že nevznikly zde a že mnohé z toho, co pociťují lidé na Východě, je způsobeno jejich nepochopením skutečného stavu věcí u nás a motivů těch, kteří jsou zde; ale nechci, abys to považovala za vyhýbání se vině. Dobře vím, že pocit kritičnosti se sem mohl vplížit spolu s myšlenkou, že nikdo není víc než já. Když se teď dívám na tento duch kritiky, který pramení z nejpodlejší pýchy, nenávidím ho a nechci ho už nikdy víc. Jsem rozhodnut, že od nynějška žádné mé slovo, ať už na veřejnosti nebo v soukromí, nebude směřovat k tomu, aby pohoršilo jakéhokoli pracovníka v Boží věci. 33 E. J. Waggoner Ellen G. Whiteové, 1. dubna 1887; v *Manuscripts and Memories*, s. 71-72.

Nejenže Jones a Waggoner zpytovali svá srdce a činili pokání, ale Waggoner dostal svým slovům, že nechce odradit "žádného pracovníka v Boží věci". Evangelium v knize Galatským - Waggonerova jedenasedmdesátistránková odpověď na Butlerův pamflet - byla sice datována 10. února 1887, ale vytištěna byla až na Generální konferenci v roce 1888, a to až po doporučení Ellen Whiteové v rámci fair play. 34* E. J. Waggoner, *The Gospel in the Book of Galatians* [Oakland, Cal.: 1888], str. 1.

Reakce G. I. Butlera však byla zcela jiná. Když obdržel kopii dopisu Jonesovi a Waggonerovi, "zaradoval se" a myslel si, že se Ellen Whiteová konečně postavila na stranu jeho a Uriáše Smitha. Doufal, že Ellen Whiteová nyní učiní veřejné prohlášení o přidaném zákoně, protože "přidaný zákon je

buď systém morálního, nebo obřadního zákona". Butler si otevřel cestu k pozdějším problémům prohlášením, že pokud by se někdy ukázalo, že jeho postoj je nesprávný, "neměl by důvěru" ve svůj "vlastní úsudek", neznal by "vedení Duchem svatým" a byl by proto "naprosto nezpůsobilý pro výkon jakékoli vedoucí úlohy" v díle. Butler dal také najevo své skutečné pocity vůči Waggonerovi. Viděl, že E. J. zdědil "některé vlastnosti svého otce", a prohlásil, že "Waggonerova pečeť se objevuje ve všech jejich úvodnících". 35* G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 31. března 1887; *Manuscripts and Memories*, s. 68-70.

Butler tvrdil, že na rozdíl od toho, že Waggoner publikoval své články v *Signs*, on odmítl "publikovat [své vlastní] názory na Zákon v listu Galatským v *Review*", přičemž nejspíše **zapomněl**, že zrovna publikoval agresivní článek ve vydání z 22. března. 36* G. I. Butler, "Laws Which Are 'Contrary to us,' A 'Yoke of Bondage,' and 'Not Good,'" *Review and Herald*, 22. března 1887, str. 182-184. Netrvalo však dlouho a Butlerova radost se změnila v hořké zklamání.

Rok 1886 v retrospektivě.

Než se Butlerův dopis plný radosti dostal k Ellen Whiteové do Švýcarska, Pán před ní otevřel pravdu o událostech předchozího roku. Nejenže měla několik "působivých snů", ale také si udělala čas na **přečtení** Butlerova materiálu a ten ji zrovna nenadchnul. Napsala Butlerovi a naznačila, že její svědectví J. H. Waggonerovi před lety se možná týkalo toho, aby se tato otázka nestala významnou v **té době**, tedy (1856), a ne proto, aby odsoudila jeho **postoj**. Adventisté neměli mít pocit, že znají "veškerou pravdu, kterou Bible hlásá". Pokud nebylo možné nějaký bod podepřít, neměli být "příliš pyšní na to, aby ho zastávali". Místo napomenutí, že Waggoner měl předložit své názory těm, kteří mají autoritu, Ellen Whiteová prohlásila, že je nyní spravedlivé, aby i on udělal to samé:

Nepřeji si, aby dopisy, které jsem ti poslala, byly použity tak, že budeš považovat za samozřejmé, že všechny tvoje názory jsou správné a názory Dr. Waggonera a staršího Jonese jsou nesprávné. Myslím, že jsi příliš ostrý. A když pak následuje vydání pamfletu s tvými vlastními názory, buď si jist, že v tomto bodě nemohu mít pocit, že máš právo to udělat, pokud nedáš stejnou svobodu doktoru Waggonerovi. ... Měla jsem několik působivých snů, které mě přivedly k pocitu, že nejsi zcela ve světle. ... Nechci mezi námi vidět žádné farizejství. Tato záležitost byla nyní tebou i doktorem Waggonerem předložena lidu v takové míře, že je třeba se k ní postavit v poctivé a otevřené diskusi. ... Rozšířil jsi svůj pamflet; nyní je spravedlivé, aby měl Dr. Waggoner stejně spravedlivou šanci, jako ty. ... Věřím, že budeme muset mít mnohem více Ducha svatého, abychom unikli nebezpečí těchto posledních dnů. 37* Ellen G. White G. I. Butlerovi, Dopis 13, 5. dubna 1887; v *1888 Materials*, s. 32-37.

"Působivé sny", o nichž Ellen Whiteová mluvila, jí byly předkládány v "obrazech a symbolech, ale vysvětlení se jí dostalo až později...". 38* Ellen G. White, Rukopis 24, prosinec 1888, "Looking Back at Minneapolis" (Ohlednutí za Minneapolis); v *1888 Materials*, str. 223.

Jak tedy čas plynul, rady Ellen Whiteové se přizpůsobovaly měnícím se okolnostem, protože stále přesněji chápala, co se odehrálo a co jí bylo zjeveno během jejího pobytu ve Švýcarsku v roce 1887. Pán se zjevně snažil varovat církev před velkými nebezpečími, která se před ní nacházela. Samotné světlo, které mělo osvětlit zemi svou slávou, bylo připraveno k předání, ale do církve přicházel duch Židů. V druhé polovině roku 1888 se Ellen Whiteová podělila o to, co jí bylo zjeveno:

Tato konference [1886] mi byla předložena v noční době. Můj průvodce mi řekl: "Pojď za mnou, chci ti něco ukázat." Zavedl mě tam, kde jsem byla divákem scén, které se na onom setkání odehrály. Byl mi ukázán postoj některých duchovních, zejména tebe [Butlera], na tomto shromáždění a mohu ti říci, můj bratře, že to byla příšerná konference.

Můj průvodce mi pak řekl mnoho věcí, které ve mně zanechaly nesmazatelný dojem. Jeho slova byla slavnostní a vážná. Otevřel přede mnou stav církve v Battle Creek. ... potřebovali "Kristovu energii". ...

Před námi byla doba zkoušky a velké zlo by bylo důsledkem farizejství, které se do značné míry zmocnilo těch, kdo zaujímají důležitá postavení v Božím díle. ...

*Potom vztáhl ruce k doktoru Waggonerovi a k tobě, starší Butlere, a řekl v podstatě toto: "Ani jeden z nich nemá veškeré světlo, **co se zákona týče**, ani jeden postoj není dokonalý." 39* Ellen G. White G. I. Butlerovi, Dopis 21, 14. října 1888; v 1888 Materials, s. 92-93.*

Během konference v Battle Creeku [1886], kdy se projednávala otázka zákona v listu Galatským, jsem byla zavedena do několika domů a slyšela jsem nekřesťanské poznámky a kritiku delegátů. Tehdy zazněla tato slova: "Musí mít pravdu, jaká je v Ježíši, jinak pro ně nebude spásnou pravdou. ..." Až smrtelní lidé přestanou stavět sami sebe jako překážku do cesty ... pak bude Bůh působit v našem středu jako nikdy předtím. ... Židé v Kristově době v rámci uplatňování vlastního ducha, ducha sebevyvyšování, zavedli tvrdá pravidla a nařízení, a tak vzali Bohu veškerou možnost působit na mysl lidí, ... Nechod'te v jejich stopách. Dejte Bohu šanci, aby udělal něco pro ty, kdo ho milují, a nevnučujte jim pravidla a předpisy, které je, pokud se jimi budou řídit, připraví o Boží milost, stejně jako byly hory Gilboa bez rosy a deště. 40 Ellen G. White G. I. Butlerovi, Dopis 21a, 15. října 1888; v 1888 Materials, s. 113-115.

Před dvěma lety, když jsem byla ve Švýcarsku, jsem byla oslovena v noční hodině. ... Zdálo se mi, že jsem v modlitebně Tabernacle v Battle Creeku, a můj průvodce mi dal pokyny ohledně mnoha věcí na konferenci [1886]...: "Duch svatý neměl na tomto shromáždění řídicí vliv. Duch, který ovládal farizeje, přichází mezi tento lid, který je Bohem velmi oblíben. ... Je jen málo těch, dokonce i z těch, kteří tvrdí, že tomu věří, kteří chápou poselství třetího anděla, a přesto je to poselství pro tuto dobu. Je to přítomná pravda. ..."

Můj průvodce řekl: "Z Božího zákona a evangelia spravedlnosti má ještě zazářit mnoho světla. Toto poselství, pochopené ve své pravé podstatě a hláсанé v Duchu, osvíti zemi svou slávou. ... Závěrečné dílo třetího andělského poselství bude provázeno mocí, která vyšle paprsky Slunce spravedlnosti na všechny cesty a silnice života, ...". 41 Ellen G. White, Rukopis 15, listopad 1888, "To Brethren Assembled at General Conference" (Bratřům shromážděným při zasedání Generální konference); v 1888 Materials, s. 165-166.

Před dvěma lety [1886] byl Ježíš zarmoucen a zbit prostřednictvím svých svatých. Boží pokárání se týká všeho, co má charakter hrubosti, neúcty a nedostatku soucitné lásky bratra k bratrovi. Jestliže se tento nedostatek projevuje u mužů, kteří jsou strážci našich konferencí, strážci našich institucí, je jejich hřích větší než u těch, kterým nebyla svěřena tak velká odpovědnost. 42 Ellen G. White, Rukopis 21, listopad 1888, "Distressing Experiences of 1888" (Těživé zážitky roku 1888); v 1888 Materials, s. 179-180.

Významný rok 1888 a generální konference v Minneapolis se rychle blížil. Pán se vskutku snažil prostřednictvím těchto vidění v roce 1886 varovat a připravit svou církev na to, co ji čeká. V souvislosti se sny, které Ellen Whiteová měla ve Švýcarsku, měla velmi vážně psát o "satanově největší obavě". Tato obava spočívala v tom, že Boží lid "uvolní cestu", aby mohl být vylit pozdní déšť. Satan se bude snažit toto požehnání zadržet působením uvnitř církve, ale pozdní déšť by nemohl zastavit, kdyby byl Boží lid připraven na to jej přijmout:

Probuzení pravé zbožnosti mezi námi je největší a nejnaléhavější ze všech našich potřeb. ... O získání Pánova požehnání je třeba vytrvale usilovat, ne proto, že by nám Bůh nechtěl své požehnání udělit, ale proto, že nejsme připraveni jej přijmout. ...

Mnohem více se musíme obávat problémů zevnitř než zvenčí. Překážky, které brání síle a úspěchu, jsou mnohem větší ze strany církve samotné než ze strany světa. ... Nevíra, ve které si lidé libují, vyjadřované pochybnosti, pěstovaná temnota podporují přítomnost zlých andělů a otevírají cestu k uskutečnění satanových záměrů. ...

Satan se ničeho nebojí tolik, jako toho, že Boží lid uvolní cestu odstraněním každé překážky tak, aby Pán mohl vylít svého Ducha na chřadnoucí církev a nekající shromáždění. Kdyby bylo po satanově vůli, už nikdy by až do konce časů nedošlo k žádnému probuzení, ať už velkému nebo malému. Ale my nejsme neznali jeho záměrů. Jeho moci je možné se vzepřít. Požehnání přijde, až bude cesta pro Ducha Svatého připravena. Satan nemůže bránit dešti požehnání sestoupit na Boží lid, stejně jako nemůže zavřít nebeské průduchy, aby na zem nemohl padat déšť. Ani zlí lidé a ďáblové nemohou bránit Božímu dílu či zabránit Bohu, aby byl přítomen při shromáždění svého lidu, pokud ten s pokorným a zkroušeným srdcem vyzná a odloží své hříchy a s vírou se bude domáhat Božích zaslíbení. 43 Ellen G. White, "The Church's Great Need" (Nejnaléhavější potřeba církve), *Review and Herald*, 22. března 1887, str.177-178.

V dřívějším kázání, publikovaném v *Review* 10. května 1887, vyjádřila Ellen Whiteová podobné myšlenky. Byl čas připravit se na pozdní déšť; čas připravit se na hlasité volání:

Moji bratři a sestry, pamatujme, že je zde důkaz, že bude působit Bůh. Nediťvěřujte v žádnou jinou moc než v moc Pána, Boha Izraele. Pokud však máte v srdci nepřátelství, nemůžete očekávat, že Bůh na vás nechá spočinout své požehnání. Do Božího města nevstoupí nikdo s něčím, co ho poskvřňuje. Musíme se připravit na pozdní déšť. Země má být osvěcena slávou třetího anděla – ne pouze nějaká malá část, ale celá země. Možná si myslíte, že dílo, které nyní konáte, je ztraceno, ale já vám říkám, že ztraceno není. Až se poselství rozlehne s hlasitým voláním, ti, kdo nyní slyší pravdu, vyrazí vpřed a budou pracovat s velkou mocí. 44 Ellen G. White, "Importance of Trust in God" (Důležitost důvěry v Boha), kázání z 18. září 1886, *Review and Herald*, 10. května 1887, str. 290.

Připraví se Boží lid na pozdní déšť? Budou schopni obstát? Na tyto otázky se budeme snažit odpovědět, až se v následujících kapitolách podíváme na Generální konferenci v Minneapolis.

KAPITOLA 2. POZNÁMKY NA ZÁVĚR.

1. Ellen G. White, *Testimonies*, vol. 5, s. 80, 82, napsáno 1882.
2. Ellen G. Whiteová Uriášovi Smithovi, Dopis 20, 27. července 1884; v *Manuscript Releases*, sv. 9 (Washington, D.C.: Ellen G. White Estate, 1990), str. 27.
3. Ellen G. White, *Spirit of Prophecy*, vol. 4 (Battle Creek, MI: Review and Herald Pub. Co., 1884), str. 429, napsáno mezi lety 1878 a 1884.
4. Ellen G. Whiteová W. C. Whiteovi, Dopis 35, 17. listopadu 1885, nepublikováno.
5. Ellen G. Whiteová J. N. Loughboroughovi, J. H. Waggonerovi, E. J. Waggonerovi, A. T. Jonesovi, Dopis 76, duben 1886; v *Manuscript Releases*, vol. 21, str. 147-149, zvýraznění přidáno. A. T. Jones a E. J. Waggoner (syn J. H. Waggonera) pracoval jako asistent redakce *Signs of the Times* pod vedením J. H. Waggonera. Ellen Whiteová předpokládala, že E. J. Waggoner bude "přirozeně zastávat jeho [otcův] názor", a proto dopis adresovala i jemu.
6. Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, Dopis 5, 31. října 1885; v *Testimonies to Ministers*, str. 300.
7. Ellen G. White, *Testimonies*, vol. 5, str. 383, zvýraznění přidáno, napsáno v roce 1886.
8. Ellen G. White, "Among the Churches of Switzerland", *Review and Herald*, 20. července 1886, str. 450.
9. Ellen G. White, Rukopis 81, 21. září 1886, "Ranní promluva"; v *Sermons and Talks*, vol. 1, str. 50, zvýraznění přidáno.

10. Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi a S. N. Haskellovi, Dopis 55, 8. prosince 1886; *Manuscript Releases*, vol. 12, str. 327.
11. Ellen G. White, "The Standard of Christian Excellence", *The Signs of the Times*, 9. prosince 1886, str. 737.
12. Zákon v listu Galatským zdaleka nebyl Jonesovým a Waggonerovým hlavním zájmem. Tento bod nelze přehlédnout. Zajímali se o představení věčného evangelia, které v jejich pojetí zahrnovalo odlišný pohled na zákon v listu Galatským. To se stalo kamenem úrazu pro většinu vedoucích bratří a bylo jádrem sporu na generální konferenci v Minneapolis v roce 1888. Základní spor se však vedl o ospravedlnění z víry.
13. Uriáš Smith W. A. McCutchenovi, 8. srpna 1901; v *Manuscripts and Memories*, s. 305-306. Viz také: Viz také: G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888, a Uriah Smith Ellen G. Whiteové, 17. února 1890; v *Manuscripts and Memories*, s. 85-86, 152-157.
14. Clinton Wahlen, *Selected Aspects of Ellet J. Waggoner's Eschatology and Their Relation to His Understanding of Righteousness by Faith*, s. 3-4. Viz také: R. W. Schwarz, *Light Bearers to the Remnant*, str. 185; *SDA Bible Commentary*, vol. 10, str. 707; George R. Knight, *From 1888 To Apostasy*, str. 22. Schwarz tvrdí, že Jones přišel v roce 1882, SDA Bible Commentary uvádí květen 1885 a Knight tvrdí, že v létě 1884. Wahlenův výzkum se zdá být nejpřesnější. Jméno E. J. Waggonera se poprvé objevilo na titulní straně jako "asistent redaktora" v časopise *Signs of the Times*, 10. května 1883, str. 210.
15. George Knight uvádí, že Jones byl pastorem kostela v Healdsburgu, zatímco Jones sám uvádí, že to byl kostel v San Franciscu (Knight, op. cit., str. 22; a A. T. Jones C. E. Holmesovi, 12. května 1921; v *Manuscripts and Memories*, str. 327.
16. A. T. Jones C. E. Holmesovi, 12. května 1921; v *Manuscripts and Memories*, str. 347.
17. E. J. Waggoner, "Under the Law (continued)", *The Signs of the Times*, 11. září 1884, s. 553-554.
18. G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 1. října 1888; v *Manuscripts and Memories*, s. 90-91.
19. W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 165.
20. W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890, a W. C. White E. J. Waggonerovi, 9. ledna 1887; v *Manuscripts and Memories*, s. 166, 49. Je zajímavé, že W. C. White zřejmě neznal rozsah sporu o zákon v listu Galatským, ani vše, co E. J. Waggoner přednášel na škole. W. C. White radil Waggonerovi, aby psal články o tom, co přednášel na škole, a aby psal to, co považuje za pravdu, i když s tím nesouhlasí ostatní. Když mu však později vyčítali, že je "do značné míry zodpovědný" za Waggonerovy články o zákonu v listu Galatským, mohl upřímně říci, že si "nepamatuje", že by Waggonerovi radil, aby psal "nějaké takové články" (*tamtéž*, str. 49).
21. G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 20. června 1886; v *Manuscripts and Memories*, s. 18-19.
22. Viz: Ellen G. Whiteová T. Jonesovi a E. J. Waggonerovi, 18. února 1887; v *1888 Materials*, str. 21, a E. J. Waggoner Ellen G. Whiteové, 1. dubna 1887; v *Manuscripts and Memories*, str. 71. Nejenže dopis Ellen Whiteové nikdy nedorazil, ale Svědectví, které před lety napsala J. H. Waggonerovi, se nepodařilo najít až dodnes. Na druhou stranu dopis W. C. Whitea E. J. Waggonerovi dorazil. W. C. White v něm citoval z Butlerova dopisu jeho matce z 20. června – že Waggoner "energicky" vyučoval své názory na škole – a pak jednoduše uvedl: Přál bych si, aby naši bratři toto téma pečlivě a

srozumitelně vysvětlili a shodli se na společném základu." (W. C. White E. J. Waggonerovi, 15. srpna 1886; v *Manuscripts and Memories*, str. 20). Viz také kapitola 3, pozn. 26.

23. E. J. Waggoner, "Comments on Galatians 3 No. 9," *The Signs of the Times*, 2. září 1886, str. 534.

24. G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 23. srpna 1886; v *Manuscripts and Memories*, s. 21-23.

25. G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 16. listopadu 1886; v *Manuscripts and Memories*, str. 30; a G. I. Butler, *The Law in the Book of Galatians* (Battle Creek, MI.: Review and Herald Pub. House, 1886), str. 78.

26. "General Conference Proceedings", *Review and Herald*, 14. prosince 1886, str. 779; a *The Seventh-Day Adventist Year Book*, 1887 (Battle Creek, Mich.: Review and Herald Pub. House, 1887), s. 45-46.

27. G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 16. prosince 1886; v *Manuscripts and Memories*, s. 42-43. Členy výboru, kteří byli pro Jonesovo a Waggonerovo stanovisko, byli S. N. Haskell, B. L. Whitney, M. C. Wilcox a E. J. Waggoner. Členové výboru byli proti: G. I. Butler, D. M. Canright, W. Covert, J. H. Morrison a Uriah Smith. Butler byl toho názoru, že všechny rezoluce měly být schváleny.

28. W. C. White Danu T. Jonesovi, 8. dubna 1890; v *Manuscripts and Memories*, str. 166. W. C. White napsal o další možné příčině předsudků vůči E. J. Waggonerovi: "Kvůli současné nešťastné pozici jeho otce (J. H. Waggonera) bude velmi snadné, aby vznikly předsudky, které budou bránit upřímnému slyšení" (W. C. White C. H. Jonesovi, 24. srpna 1886; v *Manuscripts and Memories*, str. 26). J. H. Waggoner byl zapleten do nevhodného přátelství s vdanou ženou, což Ellen Whiteová nazvala "tajným hříchem". Ellen Whiteová to viděla ve vidění a poslala J. H. Waggonerovi několik dopisů, jeden prostřednictvím G. I. Butlera (Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, Dopis 51, 6. srpna 1886; v *Manuscript Releases*, vol. 21, s. 378-387). Butler reagoval tím, že se tvrdě pustil do J. H. Waggonera, nedal mu "šanci na život" a rozhodl, "kolik pokory má chybný projev, aby mu bylo odpuštěno". Butler nechal J. H. Waggonera odvolat z funkce redaktora *Signs* a zrušil jeho právě potvrzené vyslání do Evropy. Ellen Whiteová měla druhé vidění, "které ukazovalo, že [J. H. Waggoner] činil pokání a znovu obdržel Boží požehnání, které na něm spočívalo", ale nebyl "k tomu přiveden" s pomocí Butlera. V důsledku této situace Ellen Whiteová "asi dospěla k závěru", že když jí byl předložen těžký hřích, o kterém ostatní nic nevěděli, neřekne o tom nic někomu jinému, ale bude se tím sama osobně zabývat. Prohlásila: "Nyní začínám být přesvědčena, že jsem se dopustila chyby, když jsem specifikovala špatnost nacházející se v mých bratřích. Mnozí ... si tyto chyby vezmou na paškál a naloží s provinilcem tak tvrdě, že nebude mít odvalu ani naději se napravit. ... Od nynějška musím být opatrnější. Jednání s druhými lidmi nebudu svěřovat svým bratřím – kéž mi Bůh odpustí, že jsem pochybila." (Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, Dopis 42, 13. dubna a Dopis 16, 21. dubna 1887).

29. Ellen G. White, "The Unity of the Church", *Review and Herald*, 25. ledna 1887, str. 49. Tentýž článek byl poprvé publikován v *Review* 19. února 1880 a podruhé vyšel 16. června 1885. Najdeme jej také v *Testimonies*, svazek 4, s. 16-20. Myšlenka podřídít se soudu bratří byla vyjádřena také ve Svědectví napsaném Williamu L. Raymondovi v roce 1884 (*Testimonies*, vol. 5, str. 293). Viz také kapitola 5, pozn. 23.

30. Tato skutečnost spolu s faktem, že Jonesovi a Waggonerovi již jeden dopis (který nikdy neobdrželi) poslala, by mohla vysvětlovat dlouhou prodlevu, s jakou se k tomuto tématu znovu vyjádřila.

31. Ellen G. White A. T. Jonesovi a E. J. Waggonerovi, Dopis 37, 18. února 1887; v *1888 Materials*, s. 26-31. Steve Wohlberg ve své knize o poselství z roku 1888 věnuje tomuto dopisu celou kapitolu; kapitola 22, "Zapomenutý rukopis, který formoval Minneapolis". Z tohoto setkání "vychází najevo, jak E. J. Waggoner a A. T. Jones zažili praktickou aplikaci laodicejského poselství, což je připravilo na předání poselství třetího anděla." Aby tato zkušenost byla praktickou i pro nás, Wohlberg uvádí: "Tyto zkušenosti jsou pro nás nesmírně důležité. ... Musíme porozumět poselství a také být posly

připravenými toto poselství předávat. Ten dopis z 18. února 1887 je pro nás. **Je pro tebe**" (*The 1888 Message for the Year 2000* - Poselství z roku 1888 pro rok 2000, s. 123, 132). A. Leroy Moore při popisu sporu o Zákon v listu Galatským naznačuje, že jeho příčinou bylo především Jonesovo a Waggonerovo "porušení zásad kněžství věřících". Než tedy mohli "mocně hlásat Krista, naši spravedlnost, museli Waggoner a Jones zapřít sebe a pokořit se v osobním zaměření se na Krista a jeho smírčí obět". Moore však dále naznačuje, že i přes Jonesovo a Waggonerovo pokání "již došlo k trvalému poškození", které "ještě dlouho ponese své zlé ovoce". "Vysoké splátky hypotéky, které spor [způsobený Jonesem a Waggonerem] uvalil na církev, ještě nebyly vyrovnány" (*Adventism in Conflict*, s. 93-95). Jak však brzy zjistila sama Ellen Whiteová, v příběhu bylo mnohem víc, než co jí Butler sděloval. Právě pozadí a kontext sporu, a to jak před napsáním jejího dopisu z 18. února, tak po něm, utvářely události roku 1888. Její dopis Jonesovi a Waggonerovi lze tedy správně chápat pouze tehdy, čteme-li jej v kontextu toho, co jí Bůh zjevil po jeho napsání, a v kontextu povolání, které Waggoner přijal v roce 1882 a Jones před konferencí v Minneapolis. Bůh připravoval Jonese a Waggonera na jejich zvláštní poslání a dopis Ellen Whiteové posloužil cennému účelu. Bůh však měl svou ruku také v prvním dopise, který Ellen Whiteová poslala Jonesovi a Waggonerovi v létě 1886 a který nikdy nedorazil, a v tom, že Ellen Whiteová své Svědectví z padesátých let 19. století na téma Galatským nemohla najít. Musíme si také uvědomit, že sama Ellen Whiteová se nikdy neodvolávala na svůj dopis z 18. února, ani nikdy nesvalovala vinu za vzpouru v Minneapolis nebo za dodnes trvající konflikt na Jonese a Waggonera, jak naznačuje Leroy Moore!

32. A. T. Jones Ellen G. Whiteové, 13. března 1887; v *Manuscripts and Memories*, s. 66-67.

33. E. J. Waggoner Ellen G. Whiteové, 1. dubna 1887; v *Manuscripts and Memories*, s. 71-72.

34. "Vysvětlující poznámka" přidaná do Waggonerovy odpovědi dokazuje, že si výtku Ellen Whiteové vzal k srdci: "Téměř dvouleté zpoždění poskytlo dostatek času k tomu, abychom toto téma znovu a znovu pečlivě přezkoumali a vyhnuli se jakémukoli zdání vyhraněného sporu. ... Je třeba také uvést, že tato malá kniha není vydána pro všeobecný oběh. Je určena pouze těm, do jejichž rukou se dostala brožura staršího Butlera o listu Galatským. ... Aby tento list směřoval k rozptýlení sporů a pomohl přivést Boží rodinu k jednotě víry ... je jediným přáním pisatele" (E. J. Waggoner, *The Gospel in the Book of Galatians* [Oakland, Cal.: 1888], str. 1).

35. G. I. Butler Ellen G. Whiteové, 31. března 1887; *Manuscripts and Memories*, s. 68-70. Čtenář by udělal dobře, kdyby si přečetl dopisy A. T. Jonese i E. J. Waggonera Ellen Whiteové a porovnal jejich ducha s duchem, který se projevuje v celém Butlerově dopise.

36. Tamtéž a G. I. Butler, "Laws Which Are 'Contrary to us,' A 'Yoke of Bondage,' and 'Not Good,'" *Review and Herald*, 22. března 1887, s. 182-184. Je zajímavé, že ve stejném čísle *Review* vyšel také článek Ellen Whiteové "The Church's Great Need" (Nejnáléhavější potřeba církve).

37. Ellen G. Whiteová G. I. Butlerovi, dopis 13, 5. dubna 1887; v *1888 Materials*, s. 32-37. Butler na dopis Ellen Whiteové reagoval hlubokým zklamáním a hněvem. Teprve po Generální konferenci v roce 1888 jí napsal, že ji viní z nemoci, kterou trpěl více než osmnáct měsíců, částečně kvůli jejímu dopisu z 5. dubna 1887, který napsala jemu a Smithovi.

38. Ellen G. White, Rukopis 24, prosinec 1888, "Looking Back at Minneapolis" (Ohlédnutí za Minneapolis); v *1888 Materials*, str. 223. Rady Ellen Whiteové Jonesovi a Waggonerovi v dopise z 18. února je třeba číst a chápat ve světle toho, co jí Pán zjevil v jejích "působivých snech". Dopis posloužil svému účelu, když Jonese a Waggonera konfrontoval s tím, co mají ve svých srdcích, a varoval je před zveřejňováním sporných bodů tak, aby je všichni viděli. Jakmile však Pán zjevil Ellen Whiteové širší obraz toho, co se odehrávalo, nabraly její rady nový směr. Ačkoli to nebylo ideální, Jones a Waggoner nyní museli být vyslyšeni, i kdyby to znamenalo zveřejnění rozdílných názorů.

39. Ellen G. White G. I. Butlerovi, dopis 21, 14. října 1888; v *1888 Materials*, s. 92-93, zvýraznění přidáno. Někteří toto prohlášení použili jako bílko šek k odsouzení různých aspektů Jonesova a Waggonerova učení, s nimiž nesouhlasí, přičemž jedním z hlavních je otázka Kristovy přirozenosti. (viz George Knight, *A User – Friendly Guide to the 1888 Message*, s. 73, 75). Z podkladů zde uvedených je však zřejmé, že "ani jeden z nich [Butler nebo Waggoner] neměl veškeré světlo o zákoně", protože ani jeden z nich nepřijali skutečnost, že se v listu Galatským 3 jedná **jak o obřadní, tak i morální zákon**. Butler i Waggoner vyčlenili pouze jeden ze zákonů jako správný názor, a právě na to bylo Ellen Whiteové ve snu poukázáno. Stanovisko, že list Galatským 3 se týkal obou zákonů, později potvrdila i Ellen Whiteová (Ellen G. Whiteová Uriáši Smithovi, Dopis 96, 6. června 1896; *1888 Materials*, str. 1575).

40. Ellen G. White G. I. Butlerovi, dopis 21a, 15. října 1888; v *1888 Materials*, s. 113-115.

41. Ellen G. White, Manuscript 15, listopad 1888, "To Brethren Assembled at General Conference"; v *1888 Materials*, s. 165-166.

42. Ellen G. White, Manuscript 21, listopad 1888, "Distressing Experiences of 1888"; v *1888 Materials*, s. 179-180.

43. Ellen G. White, "The Church's Great Need" (Nejnaléhavější potřeba církve), *Review and Herald*, 22. března 1887, s. 177-178.

44. Ellen G. White, "Importance of Trust in God" (Důležitost důvěry v Boha), kázání z 18. září 1886, *Review and Herald*, 10. května 1887, s. 290.